

జిందగీ జిందగీ

నవస్త తెలంగాణ హైదరాబాద్ సోమవారం 8 ఏప్రిల్ 2024 www.ntnews.com

11

ఓ రంజాన్ వసంతమా కాస్తంత నిదానంగా కదులు!

ఇంకా ఎన్నెన్నో మంచి పనులు చేయాలి!

అల్లాహ్ మెప్పు పొందాలి!

పాపాలకు పశ్చాత్తాపం చెందాలి!

జిన్నత్ కోసం సంసిద్ధులవ్వాలి!

ఓ రంజాన్ వసంతమా కాస్తంత నిదానంగా కదులు!

మంగళ వారం ఉగాది

ఉగాది కాలానికి సంతోషం. మానవ జీవనానికి, కాలానికి ఉన్న అనుబంధాన్ని గుర్తుచేసుకునే ఆనందవేళ ఉగాది. కాలాన్ని గుణిస్తూ, మారుతున్న కాలానికి (రుతువులకు) అనుగుణంగా జీవితాన్ని తీర్చిదిద్దుకోవాలనే సందేశాన్నిస్తుంది పండుగ. సహనానికి, వ్యక్తిత్వ నిర్మాణానికి, మనోవికాసానికి ఆలవాలంగా నిలుస్తుంది.

ఉగాది పండుగలో అన్నిటికన్నా విశేషమైంది ఉగాది పచ్చడి. మిగిలిన పండుగల్లో పిండివంటలు చేసుకుంటే ఉగాది రోజున పచ్చడి చేసుకుంటారు. అది కూడా పూర్తిగా స్వాభావికంగా. ఏవిధంగానూ పచ్చనం (పండుల) చెయ్యకుండా తీపి, పులుపు, చేదు, వగరు, ఉప్పు, కారం... ఈ ఆరు రకాల రుచులు అందించే పదార్థాలు కలిపి తయారుచేసే పచ్చడి ఇది.

ఈ రుచుల్ని కలపడానికి ఓ లెక్క ఉంది. తీపి, కారం సమానంగా కలపాలి. వీటి మోతాదుకు సగభాగం పులుపు, వగరు, వీటికి సగభాగం ఉప్పు, చేదు కలపాలి. మానవజీవితం అన్ని రుచుల కలయిక. అన్ని రుచులూ కలిస్తేనే మనమి శరీరం సమగ్రవికాసాన్ని అందుకుంటుంది. మనస్సు విశ్లేషణాభాగం ప్రసరిస్తుంది. అందుకే ఉగాది నాడు ఆరు రుచుల పచ్చడిని ప్రసారంగా అందజేస్తారు. మధురానుభూతుల తీపి, కష్టాల చేదు, సమస్యలతో మింగుడుపడని కారం,

బాధల ఉప్పు, కడగండ్ల పులుపు, అమెజయాల వగరు జీవితంలో సహజ రుచులు. వీటిని సమస్యలను చేసుకుని, అనుకూలంగా రంగరించుకుని ప్రయాణించడమే జీవనం. ఉగాది పచ్చడిలో ఉపయోగించే పదార్థాలన్నీ శరీరంలో సమతుల్యాన్ని, ఆరోగ్యాన్ని పెంపొందించజేస్తాయి. సంవత్సరం పొడవునా జీవితంలో ఏర్పడే కష్టస్థాయి, సుఖసంతోషాలను సమానంగా స్వీకరించి ముందుకునాగా లనే తాత్విక సందేశం ఉగాది పచ్చడిలో ఉంది.

తీపి కామానికి, కారం క్రోధానికి, ఉప్పు మోహానికి, పులుపు లోభానికి, చేదు మదానికి, వగరు మాత్సర్యానికి సంకేతాలు. మనం తినే పదార్థాలు ఏవైనప్పటికీ ఈ ఆరు రుచుల్లోకే వస్తాయి. ఏదో ఒక రుచి లేకుండా మనం ఏ పదార్థాన్ని తినలేం. కాబట్టి, అన్ని రుచులను సమీకరించుకుని తింటే మనం గెలిచినట్లు. ఏదో ఒక రుచిని మాత్రమే మెచ్చుకుని, దాన్నే తీసుకుంటే ఓడినట్లు.

ఆరు రుచుల అద్భుతం

శ్రీ భారతి

రంజాన్ వసంతం చివరి దశకు చేరుకుంది! ఈ పవిత్ర నెల ఎడబాటును తలుచుకుంటూ 'అల్ విదా మాహి రంజాన్' అంటూ వీడ్కోలు గీతాలు పాడుకుంటున్నారు. అల్లాహ్ కారుణ్యాలను, కానుకలను మోసుకొచ్చిన ఈ నెల కొద్ది రోజుల్లో తరలి వెళ్ళేతుండటంతో ముస్లింల హృదయాల ప్రవిందిపోతాయి. ఈ నెలలో చేసిన రోజా, నమాజులు, దానధర్మాలు కన్నీళ్ళు ప్రసాదించమని చివరి బేసి రాత్రుల్లో మేల్కొని అల్లాహ్ ను వేడుకుంటారు. ఖురాన్ ఆవేశంతో నిద్ర బయటి రాత్రులు తరావీ నమాజుతోపాటు తహజుద్ నమాజులు కుసరత్తుగా చేస్తారు. రంజాన్ లోని ప్రతీ ఘడియనూ సద్గిరియోగా చేసుకునేందుకు, అల్లాహ్ మెప్పు పొందేందుకు విశ్వప్రయత్నాలు చేస్తారు. వచ్చే రంజాన్ వరకూ మమ్మల్ని క్షేమంగా ఉంచమని దైవాన్ని వేడుకుంటారు.

ఆ రాత్రి దైవదూతలు దిగివస్తారు! ఈదుల్ ఫిత్ పర్వదినానికి ముందురోజు రాత్రి సప్తాశాకాల పైనుంచి భూమండలానికి దైవ దూతలు దిగివస్తారు. ఈ రాత్రిని 'లైలతుల్ జాయిజా' అంటారు. నెల రోజులు పాటిందిన రోజా, నమాజులు, దానధర్మాలు గాను దైవదూతలు ప్రతిఫలమిచ్చే రోజు. ఒక్కో సత్కార్యానికి ఏడు రెట్ట పుణ్యులన్నీ లెక్కించే కర్మల పత్రంలో లిఖిస్తారు. 'నా దాసులు రోజంతా ఆర్థి దప్పులతో గడిపారు, రాత్రుళ్ళు నిద్రను త్యాగం చేసి నమాజులో నిల్చున్నారు. ఇలాంటి దాసులకు నేను ముక్తినీ ప్రసాదిస్తున్నాను' అని అల్లాహ్ ప్రకటిస్తాడు. ఈ సంతోషంతోనే ముస్లింల తాళి కలిసి ఈద్ రోజు కాధార్లో పుల్తానా నమాజు చేస్తారు.

పండుగ సంతోషాలు నిరుపేదలకు.. పండుగ సంతోషాలను చుట్టూకుక్కల నిరుపేదలకు తోనూ పంచుకోవడం సంప్రదాయం. పండుగ నమాజ్ కంటే ముందే పేదలు, అభాగ్యులు, వితంతువులకు ఫిత్లా దానం చేసి వాళ్ళను పండుగ సంతోషాల్లో భాగస్వామ్యం చేస్తారు. అసలు ఫిత్లా నుంచే ఫిత్లా వచ్చింది. ఫిత్లాలు పంచుతారు కాబట్టి ఈదుల్ ఫిత్ అని పిలుస్తారు. ఇది ఆసాంతం పేదపాదల పండుగ. ఒక్కో వ్యక్తి రూ. 80 నుంచి రూ. 100 చొప్పున ఇంట్లో ఎంతమంది ఉంటే అంతమంది పేదలకు లెక్కకట్టి వేదలకు అందిస్తారు. ఆహార పదార్థాలు, వస్త్రాలు, నగదు రూపంలో అయినా ఫిత్లా చెల్లించవచ్చు. పండుగ రోజు ఏ ఒక్క అభాగ్యుడూ చేయవలసిన అడగదానప్పటి ఫిత్లా దానాల పరమార్థం అని ముహమ్మద్ ప్రవక్త (స) సందేశం.

అల్లాహ్ మెప్పు పొందుదాం

పండుగ శుభాకాంక్షలు చెప్పే పద్ధతి 'మీకూ మీ కుటుంబ సభ్యులకూ ఈద్ ముబారక్' 'ఈ ఈద్ శుభదినాన అల్లాహ్ మీపై కారుణ్య వర్షం కురిపించు గాక' 'మీరు రంజాన్ సంతోషాలను ఏటా మళ్ళీ మళ్ళీ జరుపుకోవాలి' 'ఈద్ శుభ సంతోషాల మీకు ప్రేమపూర్వక శుభాకాంక్షలు' 'మీకు ఈద్ శుభాకాంక్షలు. మీ రంజాన్ ఆరాధనలను అల్లాహ్ అనుకూలంగా స్వీకరించాలని ప్రార్థిస్తున్నాను' అని ఆశీస్సులు శుభాకాంక్షలు తెలియజేయాలి.

తరచు నుంచి ఖురాన్ గ్రంథం లభించినందుకు కృతజ్ఞతగానే ఈ ఉపవాస దీక్షలు పాటిస్తారు. ఖురాన్ అంటే మాటిమాటికీ చదివే గ్రంథమని అర్థం. ఈ పవిత్ర గ్రంథం ధరణిపై కల్లోలాన్ని అన్నలు సహించదు. శాంతిని కోరుకోదు. దగా, మోసం, అబద్ధం, దౌర్జన్యాలను సహించదు. ఖురాన్ ప్రేమ సందేశాన్నిస్తుంది. తల్లిదండ్రులను సేవింపి స్వగ్గానికి బాటలు పరుచుకోవాలని తాకిడు చేస్తుంది. బంధువుల ఆనాధల హక్కులు నెరవేర్చాలని హెచ్చరిస్తుంది. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే జీవితానికి ఆదర్శం తమైన దారి చూపుతుంది.

పండుగ ఇలా చేద్దాం..

- 1. పండుగ పూట తెల్లవారజామునే లేవడం ప్రవక్త సంప్రదాయం.
2. తల స్నానం (గుసుల్ స్నానం) చేయాలి. మిస్కాత్ పుస్తాక్ దుఆలను చేసుకోవాలి.
3. అత్తరు పఠనం పూజాకోవాలి.
4. ఈద్ నమాజుకు ముందు తియ్యని పదార్థాన్ని సేవించడం గానీ, బేసి సంఖ్యలో ఖర్చులను గానీ తినాలి.
5. ఈద్ నమాజు కన్నా ముందే ఫిత్లా దానం చేయాలి.
6. పిల్లలకు కానుకలు ఇవ్వాలి. బంధుమిత్రులకు బహుమతులు ఇచ్చిపుస్తకోవాలి.

ముహమ్మద్ ముజాహిద్ 96406 22076

విరిసే వసంతం.. జగతికి శ్రీమంతం

ఎండిన మోక్షు చిగురుతోడగడం, లేత పిండెలతో, ఎర్రెర్రని చివుళ్లతో కోయిలలకి అహ్వానం పలుకుతూ మావిళ్లు, సుగంధ మరంద మాధురి వీవెనలతో నెత్తావులు...నేల సమర్పాడినట్లు ఉగాది అంటేనే ఆకాశానికి రెక్కల్తోచ్చినంత సంబురం. పురుషోసుకున్నంత తన్మయత్వం జగతికి! కొత్త ఆశలతో, మరిన్ని ఊహాంకురాలతో బతుకు సాగించాలనే ఉబలాటం ఈ మనిషికి.

ఉగాది అంటే వనాలకు ఎడంగా కాదు గాఢంగా పెనవేసుకుని బతకాలి. రాలే ఆకుల నిల్వారూలే వాసంతరాణి కైమోడులుగా మనసులో నిత్య తృప్తి తోలకరించినా వాలు ప్రకృతిలో రుసేసిద్ధిని పొందినట్లే. కుసుమలతా పతాకా! కోకిలబాకా!! వనావ్యా! ఎన్నాళ్లకు రాక!! అంటూ... వనసీమల్లో సందరించే ప్రకృతిమాతకు ప్రణమిల్లడమే జీవన్ముక్తి. వత్సరాలు వస్తుంటాయి... పోతుంటాయి. రాలు పూల గండాలు, హరిత పత్ర నయనాలు, పుష్పాడి గంధ లేవనాలు, తేలులు, తూనీగల సయ్యంబులు... ఒక్కో రుచువు ఒక్కో కోణను మోసుకొచ్చి ఒకానొక వైతన్యపు అంచున నిలబెడతాయి మనమిని. ఎప్పుడూ ఆనందాల్ కాదు... కలకలూ, కష్టాలూ, కన్నీళ్లూ.. అన్నీ క్రణికాలే. ఏదీ ఎక్కువ కాంల అదిమి పట్టుకుని ఉండదు. పడిలేనే కెరలంలాగా, ఎండిన చెరువుకు తొలకరి జలకళలాగా, నిజానికి వసంతం ఎండిన ఎడడకొక సిగారింపు. ఇదే ప్రకృతి స్వర్ణతో మనమి జీవన కొనసాగింపు. ఎన్నెన్ని ఉగాదిలోస్తున్నాయి... పోతున్నాయి!! ఏం చెబుతున్నాయో!!

ఫలభారగురుతగాంబు/ నింగివ్రేలును నమృతమొ సంగం మేషు/ దుడ్డుతులుగాగు బుడులు సమృద్ధి చేత/ జగతినుపకర్లలకు నిది సహజగుణము. అమృత జలధారలతో మేహాలు నేలకు దిగిస్తాయి. ఫల సమృద్ధితో తరువులు ఒదిగి ఉంటాయి. ప్రకృతి పరులనేవే పరమార్థం అంటున్నది. ఉదారత, దాతృత్వం, జగతిలో పదుగురి ఉన్నతికోసం పరితపించే వారి సహజగుణాలు. వనమున్ను చోట కిలకరించాలి ఉంటాయి. పంట నిరులు ఉన్నచోట పురోగతి ఉంటుంది. చేతికట్టం, శ్రమింటే తత్వం, పదిమందికీ చేయూతను ఇవ్వాలనే గుణం... ఇవన్నీ విశ్వమానవ వైతన్య రథచక్రాలు. ఉగాది యశోగీతికల ఉదయతంత్రపుల్ తొలకరించాలంటే గొప్ప సిద్ధాంతాలు, గొప్ప పుణ్యలు చేయడం కన్నా ఒక చెట్టును పెంచడం మేలు. ఉగాది విభవం అనంతరూపమై అవగమవ్యాలంటే ఒక వనమాలిగా బతుకు సాగించడం మేలు. అప్పుడు కదా.. తరువే కోకిలమై మనసంతా నిండేది! బతుకంతా పాలలాగా వాసంత సమీరమై సాగేది.

సాహితీసుధ 94940 44429

ఉగాది అంటేనే ప్రకృతితో సమానం. గొప్పమడు గింజలు చల్లి గంపెడు ఫలసిద్ధిని పొందే లైతుకు సేద్యమంటేనే ప్రకృతి జీవనాదర్శపు. పూలు పూయని కాయలు కాయని గొడ్డు బాదిన చెట్లంటూ ఏ తరువునూ కొట్టిపారేయ్యలేం. ప్రకృతి ఎప్పుడూ ఒక్కలాగానే ఉండదు. మనమి జీవనావస్థలాగానే ఏటా వసంతం కుసుమించదు. చీకటి తరువాత వెలుతురులాగా, మందు వేసంగి వెనుకే చల్లని మబ్బులాగా, అమవసరిని వెంటనే కడి తొచ్చే పున్నమి కాంతిలాగా రాలే ఆకులే చివురులపు లాయి మోడుకు. మధుర దరహాస మధుకర పల్లవములపుతాయి మోముకు. ఆరు రుతువుల కాలవచనం, విరామమెరుగక తిరుగుతుంటే... ప్రభవ, విభజనల వత్సరాలు పరుగులేదుతూ పునరావృతమవుతూ ఆనంత జీవన వైతన్యంలోకి అంతచిక్కని జీవన పరిమళంలోకి, ఒకానొక అసన్న వాంఛాంకురంలోకి మనమిని తీసుకుపోయి నిలబెడుతుంది ఉగాది.

చేపగా వచ్చి.. చేవను చూపి.. పక్షి.. చీమ..

లోకాలను కాపాడటానికి శ్రీహరి అనేక అవతారాలను దాల్చాడు. అందులో మొదటిది మత్స్యవతారం. చేపగా వచ్చి.. చేవ చూపి.. చేవలను కాపాడిన పర్వదినం వైత ప్రకృతి పంచమి. వైవస్వతుడు సూర్యుడి కొడుకు. మనవు కాకమందు ఆయన పేరు సత్యవ్రతుడు. ప్రవిడ దేశాన్ని దర్శనం పాలించేవాడు. రాజ్యాన్ని కొడుకులకు అప్పగించి మలయపర్వతంపై చాలాకాలం తపస్సు చేశాడు. సత్యవ్రతుడి తపస్సుకు మెచ్చి బ్రహ్మ ప్రత్యక్షమై ప్రళయకాలంలో ప్రాణులందరినీ రక్షించే శక్తిని అనుగ్రహిస్తాడు. ఒకరోజు కృతమూల నదిలో తర్కణం పడుతుంటూ ఉంటే సత్యవ్రతుడి దోసిల్లో ఓ చేప పడుతుంది. దానిని మళ్ళీ నీటిలో వదులుతాడు. 'జలరాలు తింటాయని నాకు భయం' అంది చేప. 'రక్షిస్తావని నీ దోసిల్లోకి వచ్చి, మళ్ళీ నీళ్లలో వదులుతావా!' అంటుంది. అప్పుడు రాజు చేపను తీసుకొని కమండలంలో వేసి తీసుకెళ్తాడు. మాస్పందగానే చేప పరిమాణం పెరుగుతుంది. దానిని మరో జలపాత్రలో వేస్తాడు రాజు. క్షణాల్లో చేప పరిమాణం ఆ పాత్ర మేరకు పెరుగుతుంది. బావిలో, చెరువులో, పెద్ద నలోవరలో వేసి చూశాడు. దాని పరిమాణం పెరుగుతూ పోయింది.

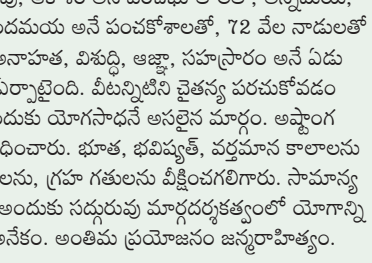
చివరకు సముద్రంలో పదిలాడు. కడలిసంతా ఆక్రమిస్తూ చేప పెరిగిపోయింది. ఆ మాయ అంతుబట్టక 'ఎవరు నీవు?' అని అడుగుతాడు రాజు. అప్పుడు ఆ మీసం 'నేను విష్ణుమూర్తిని. ఇవాళికి ఏడో రోజున ప్రళయం ముందుకొస్తుంది. ముల్లోకాలూ నీటిలో మునిగిపోతాయి. చివ్విటికటి కమ్ముకుంటుంది. నీ దగ్గరికి ఒక పెద్ద నౌక వస్తుంది. నూళ్ళు శరీరాలతో సమస్త ప్రాణులను, సమస్త బౌద్ధులను, సప్త రుషులతో ఆ పడవను ఆశ్రయించు. నేను మత్స్య రూపంలో వస్తాను. ఒక మహా సర్పం కనిపిస్తుంది. దాన్ని తాడుగా చేసి నావను, నా తోమ్ముకు బదిలించు. నేను రక్షిస్తాను' అంటాడు. సత్యవ్రతుడు ఏదో అడగడోతుంటే.. 'స్వస్తి పునఃప్రారంభం తర్వాత నీ ప్రత్యుద్ధానికీ జవాబులు చెబుతాను. తర్వాతి స్వస్తికి నీవే ప్రజాపతివి' అని మాయమైంది. తర్వాత ఒక రోజుకు విష్ణుమూర్తి మత్స్యరూపంగా వారిని రక్షిస్తాడు. తర్వాత సత్యవ్రతుడికి బ్రహ్మతత్వాన్ని ఉపదేశిస్తాడు. వేదాలను రక్షించి రాజుకు అప్పగిస్తాడు. మత్స్య నారాయణుడు అందించిన వేదజ్ఞానమే మానవ నాగరికతకు మూలం.

శుకుడు, వామదేవుడు ముక్తులు. శుకునిది సద్బోధముక్తి. వామ దేవునిది క్రమముక్తి. తక్షణమే కలిగేది సద్బోధముక్తి. అనేక జన్ములు కష్టపడితే కలిగేది క్రమముక్తి. సద్బోధముక్తికి ఎంతో పరిశుద్ధమైన మనసు కావాలి. అప్పుడు ఒక్కో ఉపదేశం చాలు. క్షణంలోనే ముక్తి కలుగుతుంది. శుకుడు వేదవ్యాసుని కుమారుడు. పరమహంస, సదిలో దిగం బరంగా స్నానం చేస్తున్న అప్పరసలు శుక మహర్షి వెళుతుంటూ క్రమంగా ముక్తి పొందుతారు. మనస్సులో చాలామంది ఇలాంటి వారే! ఎన్నో జన్ములకు గానీ వీరికి పరిపక్వ స్థితి రాదు. సద్బోధముక్తులు పాడిపాడి అగ్నిపుల్లలు అయితే, వీళ్ళు తడిసిన అగ్ని పుల్లలు. ఈ రెండు మార్గాలను దేవుడే కల్పించాడు. శుకుడు విహంగం అంటే పక్షి, వామదేవుడు పివీలికం... అంటే చీమ. పక్షి అమాంతం గాలిలో లేచి చెల్లు బిటారు కొమ్ముకు చేరుతుంది. చీమకు చాలా సమయం కావాలి. పట్టుదలగా పాకి చేరుకుంటుంది. కారణం వివేక వైరాగ్యాలనే రెక్కలు లేకపోవడమని ఈ ఉపనిషత్ పాఠ్యం ఉపదేశిస్తుంది.

విష్ణువర్ధన్

యోగ సాధన

మానవ దేహం భూమి, నీరు, అగ్ని, వాయువు, ఆకాశం అనే పంచభూతాలతో, అన్నమయ, ప్రాణమయ, మనోమయ, విజ్ఞానమయ, ఆనందమయ అనే పంచకోశాలతో, 72 వేల నాడులతో పాలు మూలాధార, స్వాధిష్ఠాన, మణిపూరక, అనాహత, విశుద్ధి, ఆజ్ఞా, సహస్రారం అనే ఏడు ద్రాదాన చక్రాలతో కాకుండా అనేక ఉపచక్రాలతో ఏర్పాడింది. వీటన్నిటిని వైతన్య పరమకోవడం ప్రధాన అనేక ప్రయోజనాలు కలుగుతాయి. అందుకు యోగసాధనే అనలైన మార్గం. అష్టాంగ యోగంతో పూర్వం రుషులు అష్టసిద్ధులను సాధించారు. భూత, భవిష్యత్, వర్తమాన కాలాలను దర్శించగలిగారు. ఆ తర్వాత జగతి అద్భుతాలను, గ్రహ గతులను వీక్షించగలిగారు. సామాన్య మానవుడూ ఈ అద్భుతాలను సాధించగలడు. అందుకు సద్గురువు మార్గదర్శకత్వంలో యోగాన్ని సాధన చేయాలి. యోగం వల్ల కలిగే లాభాలు అనేకం. అంతిమ ప్రయాణం జన్మరాహిన్యం.

డా|| వెలుదండ సత్యనారాయణ

విడి గాప్ప సాయం?

ఇతరులకు సాయం చేయడం గొప్ప విషయమే! కానీ, మనం చేసే సాయం ఆ వ్యక్తి దీర్ఘకాలిక అవసరాలను ఎంతగా తీర్చగలిగితే అంత విశేషమేననిగా నిలిచిపోతుంది. అది అతని అవసరాలను శాశ్వతంగా తీర్చగలిగితే మహోన్నత సాయం అవుతుంది. మన బాధలను శాశ్వతంగా తొలగించజేసేది తక్షణజ్ఞానం మాత్రమే! కాబట్టి మనమి చేసే వారమాధిక సాయమే లోకంలో సమస్తకల, మహోన్నత సాయం అవుతుంది.

మనల్ని అధ్యాత్మికంగా ఉన్నతస్థితిలో నిలబెట్టేది ఉత్తమ సాయం. జ్ఞానాన్ని అందించే విద్యా విషయకమైన సాయానికి తర్వాతి స్థానం. విద్యాదానం.. అన్నదానం, వర్షదానం ఎంతగా తీర్చగలిగితే అంత విశేషమేననిగా నిలిచిపోతుంది. విద్యాదానం తరువాత వచ్చేది భౌతిక సాయం. తౌతిక వ్యవహారాల చుట్టూ పరిభ్రమించే ఏ సాయమూ శాశ్వత ఆనందాన్ని ఇవ్వదు. అట్టే అయినా లోపించిన వ్యక్తి అవసరాలను కూడా సరిగ్గా సమకూర్చుకోలేదు. సంసార బాధలను ఉపశమించ జేయడానికి భౌతిక సాయం ఒక్కటే చాలదు. వ్యక్తి స్వభావం మారేవరకు ఈ శరీర అవశ్యకాలు, దుఃఖాలు సదా కలుగుతూనే ఉంటాయి. ఎలాంటి భౌతిక సాయమూ వీటిని పూర్తిగా తొలగించలేదు. మనమిని పవిత్రుడిగా చేయడమే ఈ సమస్యకు పరిష్కారం. మనమిని జ్ఞానిగా, విభుద్ధుడిగా, అత్యు బలాధ్యుడిగా, మిస్కాత్ మత్సానిగా తీర్చిదిద్దడమే నిశ్చయ సాయం. అప్పుడే లోకంలోని దుఃఖం తొలగిపోతుంది.

చంద్రశేఖర్